

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව

2018 අංක 5 දරන බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම්වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතාන්තර සම්මුති පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2018 මාර්තු මස 21 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුදුණය කරන ලදී.

2018 මාර්තු මස 23 වන දින ශී් ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පතුයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී.

ගී ලංකා රජයේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදුණය කරන ලදී. කොළඹ 5, රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිළදී ලබාගත හැකි ය.

මිළ : රු. 20.00 යි.

තැපැල් ගාස්තුව : රු. 10.00 යි.

මෙම පනත www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත කළ හැක.

[සහතිකය සටහන් කළේ 2018 මාර්තු මස 21 වන දින]

එල්.ඩී.—ඕ. 9/2016.

බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම්වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතාන්තර සම්මුතිය බලාත්මක කිරීම සඳහා ද; බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම්වලට භාජනය වූ වින්දිතයන්ට යුක්තිය පසිඳලීමේ සහ වන්දි ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකම සහතික කිරීම සඳහා ද; ඊට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කරුණු සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

(මෙහි මින් මතු "සම්මුතිය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) පූර්විකාව. බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම්වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතාන්තර සම්මුතියට 2015 දෙසැම්බර් මස 10 වන දින ශී ලංකාව අත්සන්කාර පාර්ශවයක් වූ හෙයින් ද;

2016 මැයි මස 3 වන දිනැති වූ ද එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ මහලේකම්වරයා වෙත 2016 මැයි මස 25 වන දින තැන්පත් කරන ලද්දා වූ ද අපරානුමත කිරීමේ සාධන පතුයක් මඟින් ශීී ලංකාව ඉහත කී සම්මුතිය අපරානුමත කර ඇති හෙයින් ද;

ඉහත කී සම්මුතිය ශී ලංකාවට අදාළව 2016 ජුනි මස 24 වන දින සිට බලාත්මක වීම ආරම්භ වී ඇති හෙයින් ද;

ඉහත කී සම්මුතිය යටතේ ශීු ලංකාවේ බැඳීම් කිුිිියාත්මක කිරීම සඳහා නෛතික විධිවිධාන සම්පාදනය කිරීමට ශීු ලංකාවේ ආණ්ඩුවට අවශා වී ඇති බැවින් ද;

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:-

1. මේ පනත 2018 අංක 5 දරන බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම්වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතාන්තර සම්මුති පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර ආණ්ඩුකුම වාඃවස්ථාවේ 79 වන වාවස්ථාව පුකාරව සහතික කිරීමේ දිනයේ සිට බලාත්මකභාවයට පත් විය යුතු ය.

ලුහුඬු නාමය.

2. ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාතාවරයා සම්මුති රාජා. විසින් සම්මුතියට පාර්ශ්වකරුවන් වන රාජා සහතික කරනු ලැබිය යුතු ය. මේ වගන්තිය යටතේ නියෝගයක් කරනු ලැබූ යම් රාජායක් මින් මතු "සම්මුති රාජායක්" වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබිය යුතු ය.

බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම ආදිය.

- 3. (1) යම් තැනැත්තකු රජයේ නිලධරයකු වශයෙන් සිටිමින් හෝ රජයේ බලය පැවරීමක් මත කිුිිියා කරමින් හෝ රජයේ බලය පැවරීම, සහාය සහ අනුදැනුම ඇතිව කිුිිියාකරමින් -
 - (අ) වෙනත් යම් තැනැත්තකු සිරභාරයට ගන්නා, රඳවා තබා ගන්නා, අයුතු ලෙස සිරකර තබා ගන්නා, පැහැරගෙන යන, අපහරණය කරන හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකින් එම තැනැත්තාගේ නිදහස අහිමි කරන, සහ
 - (ආ) (i) එම සිරහාරයට ගැනීම, රඳවා තබා ගැනීම, අයුතු ලෙස සිරකර තබා ගැනීම, පැහැර ගෙනයාම, අපහරණය කිරීම හෝ නිදහස අහිමි කිරීම පිළිගැනීම පුතික්ෂේප කරන; හෝ
 - (ii) එවැනි වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ ඉරණම සඟවන;හෝ
 - (iii) එකී වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ තදනන්තර හෝ වර්තමානයේ සිටින ස්ථානය හෙළිදරව් කිරීම පැහැර හරින හෝ පුතික්ෂේප කරන නැතහොත් වලංගු හේතුවක් නොමැතිව හෙළිදරව් කිරීමට නොහැකි වන

යම් තැනැත්තෙක් බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීමේ වරදට වරදකරු වන අතර, මහාධිකරණය විසින් අධිචෝදනා මත නඩු විභාග කිරීමෙන් පසු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු විස්සකට වැඩි නොවන කාලයක් සදහා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට එම තැනැත්තා යටත් වන අතර, රුපියල් මිලියන එකකට වැඩි නොවන දඩයකට ද ඔහු යටත් වන අතර තවදුරටත් වින්දිතයෙකුට රුපියල් ලක්ෂ පහකට අඩු නොවන වන්දී මුදලක් ගෙවීමට ද එම තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

(2) (අ) වෙනත් යම් තැනැත්තකු අයුතු ලෙස සිරකර තබා ගන්නා, පැහැර ගෙන යන, අපහරණය කරන හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකින් එම තැනැත්තාගේ නිදහස අහිමි කරන; සහ

- (ආ) (i) එම අයුතු ලෙස සිරකර තබා ගැනීම, පැහැර ගෙන යාම, අපහරණය කිරීම හෝ නිදහස අහිමි කිරීම පිළිගැනීම පුතික්ෂේප කරන, හෝ
 - (ii) එවැනි වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ ඉරණම සඟවන; හෝ
 - (iii) එකී වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ තදනන්තර හෝ වර්තමානයේ සිටින ස්ථානය හෙළිදරව් කිරීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන නැතහොත් වලංගු හේතුවක් නොමැතිව හෙළිදරව් කිරීමට නොහැකි වන,

යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර, මහාධිකරණය විසින් අධිචෝදනා මත නඩු විභාග කිරීමෙන් පසු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු විස්සකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට එම තැනැත්තා යටත් වන අතර, රුපියල් මිලියන එකකට වැඩි නොවන දඩයකට ද ඔහු යටත් වන අතර තවදුරටත් වින්දිතයෙකුට රුපියල් ලක්ෂ පහකට අඩු නොවන වන්දී මුදලක් ගෙවීමට ද එම තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

- (3) (අ) යම් පුධානයකුගේ අධිකාරී බලය යටතේ හෝ පාලනය යටතේ සිටින්නන් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ වරදක් සිදු කරමින් සිටි බවට හෝ සිදු කිරීමට අතාාසන්නව සිටි බවට පැහැදිලිව පෙන්නුම් කරන තොරතුරු දැන සිටි හෝ සිතාමතා නොසලකා හරිනු ලැබ:
 - (ආ) බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කරවීමේ වරද සිදු කිරීමෙහිලා හේතු සාධක වූ කි්යාකාරකම් පාලනය කිරීමේ බලය සහ වගකීම දරනු ලැබූ; සහ
 - (ඇ) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ වරදක් සිදු කිරීම වැළැක්වීම සඳහා හෝ යටපත් කිරීම සඳහා අවශා හා සාධාරණ පියවර ගැනීමට අපොහොසත් වූ හෝ අවශා වන අවස්ථාවක දී අදාළ කරුණ පිළිබඳව වීමර්ශනය කිරීමට සහ නඩු පැවරීමට එම කරුණ නීතිය කියාත්මක කරන අධිකාරියක් වෙත ඉදිරිපත් කිරීම පැහැර හරිනු ලැබූ,

යම් පුධානයෙක් බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීමේ වරදට වරදකරු විය යුතු අතර, මහාධිකරණය විසින් අධිචෝදනා මත නඩු විභාග කිරීමෙන් පසු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු විස්සකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට එම තැතැත්තා යටත් වන අතර, රුපියල් මිලියන එකකට වැඩි නොවන දඩයකට ද ඔහු යටත් වන අතර තවදුරටත් වින්දිතයෙකුට රුපියල් ලක්ෂ පහකට අඩු නොවන වන්දි මුදලක් ගෙවීමට ද එම තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ "අයුතු සිර කර තැබීම", "අපහරණය" සහ "පැහැරගෙන යාම" යන්නට දණ්ඩ නීති සංගුහයේ 331 වන, 350 වන, 351 වන, 352 වන සහ 353 වන යන වගන්තිවල ඇති අර්ථය ම ඇත්තේ ය.

ආධාර දීම, අනුබල දීම, තැත් කිරීම සහ කුමන්තුණය.

- 4. (1) 3 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති වරදක් සිදු කිරීමට අධාර කරනු ලබන හෝ අනුබල දෙනු ලබන හෝ 3 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති වරදක් සිදු කිරීමට කුමන්තුණය කරනු ලබන හෝ තැත් කරනු ලබන යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර මහාධිකරණය විසින් අධිචෝදනා මත නඩු විභාග කිරීමෙන් පසු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු විස්සකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට එම තැනැත්තා යටත් වන අතර, රුපියල් මිලියන එකකට වැඩි නොවන දඩයකට ද ඔහු යටත් වන අතර තවදුරටත් වින්දිතයෙකුට රුපියල් ලක්ෂ පහකට අඩු නොවන වන්දි මුදලක් ගෙවීමට ද එම තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.
- (2) මේ වගන්තියේ "අනුබල දීම" සහ "කුමන්තුණය" යන්නට පිළිවෙළින් දණ්ඩ නීති සංගුහයේ 100 වන, 101 වන සහ 113අ වන වගන්තිවල ඊට දී ඇති අර්ථය ම ඇත්තේ ය.
- සංඥේය සහ ඇප 5. මේ පනත යටතේ වූ සෑම වරදක් ම 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනතේ අර්ථානුකූලව සහ එහි කාර්ය සඳහා සංඥේය වරදක් සහ ඇප දිය නොහැකි වරදක් විය යුතු ය.

වරදක් වීම.

දිය නොහැකි

මේ පනත යටතේ වැරදි මහාධිකරණය විසින් විභාග කළ යුතු වීම සහ දණ්ඩන නියමයන්.

6. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන් වුව ද, මේ පනතේ 3 වන සහ 4 වන වගන්ති යටතේ වූ වැරදි විභාග කිරීම සඳහා කොළඹ දී පවත්වනු ලබන ශී ලංකාවේ මහාධිකරණයට හෝ ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 154ජ වාවස්ථාව යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ කොළඹ දී පවත්වනු ලබන බස්නාහිර පළාතේ මහාධිකරණයට අනනා අධිකරණය බලය තිබිය යුතු ය.

- (2) මේ පනත යටතේ වූ වරදක් සංයුක්ත වන කිුියාවන් ශීී ලංකාවෙන් පිටත දී සිදු කරනු ලැබූ අවස්ථාවක දී—
 - (අ) වරදකරු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවැසියකු වුව ද, එසේ නැති වුව ද, ඔහු ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ බල සීමාව තුළ පිහිටි යම් ප්‍රදේශයක සිටින්නේ නම්;
 - (ආ) වරද සිදු කළේ යයි කියනු ලබන තැනැත්තා ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියකු නම් හෝ ඔහු සම්මුතියට පාර්ශ්වකරුවකු වන වෙනත් රාජායක පුරවැසියකු නම් හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ සිරිතක් ලෙස පදිංචි වී සිටින රටක් නොමැති තැනැත්තකු නම්, හෝ
 - (ඇ) එම කිුිිියාව සිදු කරන ලද්දේ -
 - (i) ශීූ ලංකාවේ ධජය යටතේ යාතුාකරන නැවකට; හෝ
 - (ii) වරද සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවේ දී ශීූ ලංකාවේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ ගුවන් යානයකට,

එරෙහිව නම් හෝ එවැන්නක් ඇතුළත නම්;

- (ඇ) වරද සිදු කරනු ලැබූ බව කියනු ලබන්නේ යම් තැනැත්තකුට එරෙහිව ද එම තැනැත්තා ශීී ලංකාවේ පුරවැසියකු නම්,
- (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් මහාධිකරණයට එම වරද ශීු ලංකාව තුළ සිදු කරන ලද වරදක් සේ සලකා විභාග කිරීම සඳහා අධිකරණ බලය ඇත්තේ ය.
- 7. මේ පනත යටතේ වූ වරදක් සඳහා ශී ලංකාවේ පුරවැසියකු නොවන තැනැත්තකු සිරභාරයට ගනු ලැබූ අවස්ථාවක දී -
 - (අ) එම තැනැත්තා පුරවැසියකු වන රාජායේ හෝ එම තැනැත්තාගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට අනාාකාරයකට හිමිකම් ඇති රාජායක ළඟම සිටින උචිත නියෝජිතයා සමඟ හෝ එම තැනැත්තා රටක් නොමැති තැනැත්තකු නම් ඔහු සිරිතක් ලෙස පදිංචිව සිටින රාජායේ ළඟම සිටින උචිත නියෝජිතයා සමඟ පුමාදයකින් තොරව සන්නිවේදන කටයුතු කිරීමට එම තැනැත්තාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය;

මේ පනත යටතේ වූ වැරදි සඳහා සිරහාරයට ගනු ලැබූ ඇතැම් කැනැත්තන්ගේ අයිතිවාසිකම්.

- 6 2018 අංක 5 දරන බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම්වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතාන්තර සම්මුති පනත
 - (ආ) එම රාජායේ නියෝජිතයකුට එම තැනැත්තා හමුවීමට පැමිණීමට හිමිකම් තිබිය යුතු ය; සහ
 - (ඇ) (අ) සහ (ආ) ඡේද යටතේ එම තැනැත්තාගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව එම තැතැත්තාට දැනුම් දිය යුතු ය.

උදර්පණය කරන ලෙස ඉල්ලීමක් කර ඇත්තේ යම් තැනැත්තන් සම්බන්ධයෙන් ද එම තැනැත්තන්ට පියවර සම්බන්ධයෙන් අමාතාවරයා රාජෳයට දැනුම් දිය යුතු බව.

8. මේ පනතේ 3 වන හෝ 4 වන වගන්ති යටතේ වූ වරදක් සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ලැබ සිටින හෝ වරදකරු කරනු ලැබූ යම් තැතැත්තකු උදර්පණය කිරීම සඳහා සම්මුති රාජායක ආණ්ඩුව විසින් හෝ වෙනුවෙන් ශීු ලංකා ආණ්ඩුව වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, අමාතාවරයා විසින්, ශීූ ලංකා ආණ්ඩුව වෙනුවෙන්, එරෙහිව ගනු ලැබූ එම වරද සම්බන්ධයෙන් එම තැනැත්තාට නඩු පැවරීමට හෝ එම තැනැත්තා උදර්පණය කිරීමට ශීු ලංකා ආණ්ඩුව විසින් ගෙන ඇති හෝ ගැනීමට යෝජනා කරනු ලබන පියවර පිළිබඳව, ඉල්ලුම් විසින් ඉල්ලා සිටින කරන රාජාගේ ආණ්ඩුවට නොපමාව ම දැනුම් දිිය යුතු ය.

සම්මුති රාජාවලට සහාය දීම.

- 9. (1) මේ පනතේ 3 වන හෝ 4 වන වගන්ති යටතේ වූ වරදක් විමර්ශනය කිරීම හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් නඩු පැවරීම සඳහා 2002 අංක 25 දරන සාපරාධී කාරණාවල දී අනෙහාන සහයෝගීතාව දැක්වීමේ පනතේ විධිවිධාන, අවශා වන කවර හෝ අවස්ථාවක දී එම විධිවිධාන, ඉහත කී පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක් මගින් අමාතාවරයා විසින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති පොදු රාජා මණ්ඩලීය රටවල් වන වෙනත් රටවල් සහ ශීූ ලංකාවේ ආණ්ඩුව අතර සහාය ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් හෝ එකී පනත පුකාරව සහාය ලබාදීම සඳහා ශීු ලංකාවේ ආණ්ඩුව සමඟ ගිවිසුමකට ඇතුළත් වූ පොදු රාජා මණ්ඩලීය නොවන රටවල් සම්බන්ධයෙන් සහාය ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් එකී පනතේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.
- (2) ඉහත කී පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ නියමයක් මගින් අමාතාවරයා විසින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති පොදු රාජා මණ්ඩලීය රටක් නොවන හෝ ඉහත කී පනත පුකාරව ශීු ලංකා ආණ්ඩුව සමඟ ගිවිසුමකට ඇතුළත් වූ පොදු රාජා මණ්ඩලීය නොවන රටක් ද නොවන වෙනත් රටක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ශුී ලංකාවේ ආණ්ඩුව විසින් ස්වකීය වගකීම් ඉටු කිරීමට අවශා පුමාණයට (සාක්ෂි සහ පුකාශ ලබා ගැනීම, සිතාසි භාරදීම සහ සෝදිසි කිරීම් සිදු කිරීම ඇතුළු) මේ පනතේ 3 වන හෝ 4 වන වගන්ති යටතේ වූ

වරදක් විමර්ශනය කිරීමට සහ ඒ සඳහා නඩු පැවරීමට අවශා වන පරිදි ශුී ලංකා ආණ්ඩුව විසින් සියලු සහාය ලබා දිය හැකි ය; නැතහොත් අමාතාවරයා හරහා සන්ධාන රාජායකින් සියලු සහාය ඉල්ලා සිටිය හැකි ය.

- (3) සම්මුති රාජායකට සහාය ලබා දීම අමාතාවරයා විසින් සුදුසු යයි සලකනු ලබන නියම හා කොන්දේසිවලට යටත්ව සිදු කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 10. මේ පනත කියාත්මක වන දිනයේ දී ශී ලංකා ආණ්ඩුව සහ වෙනත් යම් සම්මුති රාජායක් අතර, උදර්පණ වැඩපිළිවෙළක් බලාත්මකව ඇති අවස්ථාවක දී, එම වැඩපිළිවෙළ ජාතික රාජා සභාවේ 1977 අංක 8 දරන උදර්පණ පනතේ කාර්ය සඳහා මේ පනත යටතේ වූ වැරදි සම්බන්ධයෙන් උදර්පණය කිරීම සඳහා වූ විධිවිධාන ඇතුළත් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

සම්මුති රාජායන් සමග දැනට පවත්නා උදර්පණ වැඩපිළිවෙළවල් මඟින් වැරදි සඳහා විධිවිධාන සලස්වනු ලබන බවට සලකනු ලැබිය යුතු බව.

11. ශී ලංකා ආණ්ඩුව සහ යම් සම්මුති රාජායක් අතර ඇති කරගත් උදර්පණ වැඩපිළිවෙළක් බලාත්මකව නොපවතින අවස්ථාවක, ගැසට් පතුයේ පළකරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාතාවරයා විසින් ජාතික රාජා සභාවේ 1977 අංක 8 දරන උදර්පණ පනතේ කාර්ය සඳහා සම්මුති පනත යටතේ වූ වැරදි සම්බන්ධයෙන් උදර්පණය සඳහා වූ විධිවිධාන සලස්වමින් ශී ලංකා ආණ්ඩුව විසින් එම සම්මුති රාජා සමග ඇති කර ගන්නා ලද උදර්පණ වැඩපිළිවෙළක් වශයෙන් සම්මුතිය සලකනු ලැබිය හැකි ය.

ශී ලංකාව සහ අතුත්ම සම්මුති රාජන අතර උදර්පණ වැඩපිළිවෙළක් ලෙස අමාතාවරයා විසින් සම්මුතිය සලකනු ලැබිය හැකි ය.

12. ජාතික රාජා සභාවේ 1977 අංක 8 දරන උදර්පණ පනතේ උපලේඛනයේ 'ආ' කොටසට පෙරාතුව ඇති අයිතමවල 37 වන අයිතමයට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අයිතමය එකතු කිරීම මගින් එකී පනත මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:- ජාතික රාජෳ සභාවේ 1977 අංක 8 දරන උදර්පණ පනත සංශෝධනය කිරීම.

"(37අ) 2018 අංක 5 දරන බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම්වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතෳන්තර සම්මුති පනතේ විෂය පථය යටතට ගැනෙන වරදක්.".

මේ පනත යටතේ වූ වැරදි උදර්පණ පනතේ කාර්ය සඳහා දේශපාලන බව.

13. ජාතික රාජා සභාවේ 1977 අංක 8 දරන උදර්පණ පනතේ කුමක් සඳහන් වුව ද, එම නීතියේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දැක්වෙන වරදක් හෝ මේ පනත යටතේ වූ වරදක්, ශීූ ලංකා වැරදි නොවිය යුතු ආණ්ඩුව සහ යම් සම්මූති රාජායයක් අතර හෝ මේ පනතේ 9 වන වගන්තිය යටතේ සම්මුති රාජායකට සහාය දීමේ කාර්ය සඳහා එම වරදට චෝදනා ලැබ සිටින හෝ වරදකරු වී ඇති යම් තැතැත්තකු උදර්පණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා පමණක් දේශපාලන ස්වභාවයේ වරදක් ලෙස හෝ දේශපාලන වරදක් හා සම්බන්ධ වී ඇති වරදක් ලෙස හෝ දේශපාලන අරමුණු අනුව සිදුකරන ලද වරදක් ලෙස හෝ සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

නීතිය කිුයාත්මක කිරීමේ අධිකාරීන් සම්බන්ධයෙන් වින්දිතයන්ට සහ ඥාතීන්ට ඇති අයිතිවාසිකම්.

- 14. (1) බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීමක් පිළිබඳ අවස්ථානුගත කරුණු සම්බන්ධයෙන් වූ සතා තත්ත්වය පිළිබඳව ද නීතිය කිුයාත්මක කිරීමේ අධිකාරීන් විසින් පවත්වනු ලබන විමර්ශනවල පුගතිය සහ එහි පුතිඵල පිළිබඳව ද අතුරුදහන් වූ තැනැත්තාගේ ඉරණම පිළිබඳව ද දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම සෑම වින්දිතයෙකුට ම සහ වින්දිතයෙකුගේ ඥාතීන්ට ඇත.
- (2) 3 වන වගන්තිය යටතේ සිදුකරන ලද වරදවල්වල අවස්ථානුගත කරුණු කවරේ ද යන්න සහ අතුරුදහන් වූ තැනැත්තන්ගේ ඉරණම කුමක් ද යන්න ස්ථාපිත කර ගැනීමට උත්සාහ කිරීම අරමුණු කොට ගත් සංවිධාන හා සංගම් පිහිටුවා නිදහසේ ඒවාට සහභාගීවීමේ අයිතිය සහ 3 වන වගන්තිය යටතේ වරදක් සම්බන්ධයෙන් සහාය ලබා ගැනීමේ අයිතිය ද සෑම වින්දිතයෙකුට සහ වින්දිතයෙකුගේ ඥාතියකුට තීතිය මඟින් තියම කර ඇති සීමාවන්ට යටත්ව තිබිය යුතු ය.
- (3) යම් තැනැත්තකු 3 වන වගන්තිය යටතේ වූ වරදකට භාජනය වූ බවට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති අවස්ථාවක විධිමත් පැමිණිල්ලක් නොතිබුණ ද නීතිය කිුයාත්මක කිරීමේ අධිකාරීන් විසින් විමර්ශනයක් ආරම්භ කළ යුතු ය.
- (4) නීතිය කියාත්මක කිරීමේ අධිකාරීන් විසින් අතුරුදහන් වූ තැනැත්තා පිළිබඳව සෝදිසි කර ඔහු සොයා ගැනීම සඳහා සියලු පියවර ගත යුතු අතර, රහස් ස්ථානයක රඳවා තබාගෙන සිටින තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් වන විට එම තැනැත්තා මුදා ගැනීම

සඳහා පියවර ගත යුතු ය. එසේ ම අතුරුදහන් වූ තැනැත්තා මියගොස් ඇති අවස්ථාවක එම තැනැත්තාගේ දේහය සොයා ගෙන ඊට ගෞරව දක්වා එය ආපසු භාරදීම සඳහා කටයුතු කළ යුතු ය.

15. (1) කිසිම තැනැත්තකු රහස් ස්ථානයක රඳවා තබා නොගත යුතු ය.

නිදහස අහිමිවීම සම්බන්ධයෙන් යුතුකම්.

- (2) නිදහස අහිමි වූ යම් තැනැත්තකුට ලිඛිත නීතිය මගින් ස්ථාපිත කොන්දේසිවලට පමණක් යටත්ව, තම ඥාතීන්, නීතිඥවරයකු හෝ ඔහු කැමති වෙනත් යම් තැනැත්තකු සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමට සහ එම ඥාතීන්ට, නීතිඥවරයකුට හෝ ඔහු කැමති වෙනත් යම් තැනැත්තකුට නිදහස අහිමි වූ එම තැනැත්තා හමුවීමේ අයිතිය ඇත.
- (3) නීතිය කිුයාත්මක කිරීමේ අධිකාරීන්ට සහ ශීු ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට තැනැත්තන්ගේ නිදහස අහිමිකර ඇති ස්ථානවලට පුවේශවීමේ අයිතිය ඇත.
- (4) නීතිය කියාත්මක කිරීමේ අධිකාරීන් විසින් නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තන් පිළිබඳ නිල රෙජිස්ටර හෝ වාර්තා යාවත්කාලීන කර සකස් කර පවත්වාගෙන යා යුතු අතර යම් අධිකරණමය හෝ වෙනත් බලයලත් අධිකාරියක් විසින් හෝ තත්කාර්ය සඳහා නීතිය මගින් බලය පවරා ඇති ආයතනයක් විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ විට වහාම ඒවා ලබා දිය යුතු අතර, එම රෙජිස්ටරවල හෝ වාර්තාවල -
 - (අ) නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තාගේ අනනෳතාවය;
 - (ආ) යම් තැනැත්තකුගේ නිදහස අහිමි කළ දිනය, වේලාව සහ ස්ථානය සහ එම තැනැත්තාගේ නිදහස අහිමි කළ අධිකාරියේ අනනාපතාවය;
 - (ඇ) නිදහස අහිමි කිරීමට අණ දුන් අධිකාරිය සහ නිදහස අහිමි කිරීමට හේතු;
 - (ඇ) නිදහස අහිමි කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු අධිකාරිය;

- (ඉ) නිදහස අහිමි කළ ස්ථානය, නිදහස අහිමි කළ ස්ථානයට ඇතුළු කළ දිනය හා වේලාව සහ නිදහස අහිමි කිරීමේ ස්ථානය සඳහා වගකිව යුතු අධිකාරිය;
- (ඊ) නිදහස අහිමි කළ තැනැත්තාගේ සෞඛා තත්ත්වයට අදාළ තොරතුරු;
- (උ) නිදහස අහිමි කර තිබූ කාලය තුළ මරණය සිදු වී නම්, මරණය සිදු වූ අවස්ථාගත කරුණු සහ හේතුව සහ දේහයේ ගමනාන්තය; සහ
- (ඌ) නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තා නිදහස් කළ හෝ වෙනත් නිදහස අහිමි කළ ස්ථානයකට මාරු කළ දිනය හා වේලාව, නිදහස අහිමි කළ තැනැත්තා මාරු කරනු ලැබූ නිදහස අහිමි කළ ස්ථානයේ ගමනාන්තය සහ මාරු කිරීමට වගකිව යුතු අධිකාරිය,

ඇතුළත් විය යුතුය.

අයිතිවාසිකම්.

- 16. (1) නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තකුගේ ඥාතියකුට, නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තකුගේ නියෝජිතයකුට හෝ නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තකුගේ නීතිඥවරයකුට පහත දැක්වෙන තොරතුරුවලට පුවේශවීමේ අයිතිය තිබිය යුතු ය:-
 - (අ) නිදහස අහිමි කළ යුතු බවට නියෝග කළ තැනැත්තා හෝ අධිකාරිය පිළිබඳ තොරතුරු;
 - (ආ) යම් තැනැත්තකුගේ නිදහස අහිමි කළ දිනය, වේලාව සහ ස්ථානය සහ නිදහස අහිමි කළ ස්ථානයට ඇතුළත් කළ දිනය සහ වේලාව;
 - (ඇ) නිදහස අහිමි කිරීම, අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු අධිකාරිය;
 - (ඈ) නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තා සිටින ස්ථානය සහ එම තැනැත්තා නිදහස අහිමි කිරීමේ වෙනත් ස්ථානයකට මාරු කිරීමේ දී එම තැනැත්තා මාරු කළ ස්ථානය හා මාරු කිරීම සඳහා වගකිව යුතු අධිකාරිය;
 - (ඉ) නිදහස් කළ දිනය, වේලාව සහ ස්ථානය;
 - (ඊ) නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තාගේ සෞඛා තත්ත්වයට අදාළ තොරතුරු; සහ

ඥාතීන්ගේ, නියෝජිතයන්ගේ නීතිඥවරුන්ගේ

- 2018 අංක 5 දරන බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් 11 කිරීම්වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතාන්තර සම්මුති පනත
- (උ) නිදහස අහිමි කර තිබිය දී මරණය සිදු වූ විට, මරණය සිදු වූ අවස්ථානුගත කරුණු හා මරණයට හේතුව සහ දේහයේ ගමනාන්තය.
- (2) නිදහස අහිමි වූ තැනැත්තකුට අදාළ තොරතුරු සෝදිසි කිරීමේ පුතිඵලයන් ලෙස යම් අනිසි ලෙස සැලකීමෙන්, තර්ජනවලට භාජනය වීමෙන් හෝ දඬුවම් පැමිණවීමකින් මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් යම් තැනැත්තකු සහ වීමර්ශනයට සහභාගී වන තැනැත්තන් ආරක්ෂා කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) යම් තැනැත්තකුගේ නිදහස අහිමි කිරීමේ නීතාහනුකුලභාවය සලකා බැලීමට අගති විරහිතව, මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් තොරතුරු පුමාදයකින් තොරව ලබා ගැනීමේ කුමයක් ලෙස ඉක්මන් හා එලදායි අධිකරණමය පුතිකර්මයන් ලබා ගැනීමේ අයිතිය (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් යම් තැනැත්තකුට තිබිය යුතු අතර, පුතිකර්මයක් සඳහා වූ එම අයිතිය කිසිදු අවස්ථානුගත කරුණක දී අත්හිටුවීම හෝ සීමා කිරීම නොකළ යුතු ය.
- 17. (1) මේ පනතේ 3 වන හෝ 4 වන වගන්ති යටතේ වූ වරදක් සිදු කළ බවට සැක කරනු ලබන්නා වූ තැනැත්තකු ද ඇතුළුව-
 - (අ) යම් විමර්ශනයක් පැවැත්වීමේ දී ඊට මැදිහත් වන;
 - (ආ) ජීඩනයක් ඇති කිරීමෙන් හෝ පැමිණිලිකරු, සාක්ෂිකරුවන්, අතුරුදහන් වූ තැනැත්තාගේ ඥාතීන් හෝ ඔවුන්ගේ නීතිඥවරුන් හෝ විමර්ශනයට සහභාගී වන තැනැත්තන් ඉලක්ක කොට තර්ජනය කිරීමේ හෝ බැන වැදීමේ කිුයා මගින් විමර්ශනයේ පුගතියට බලපෑම් කරන;
 - (ඇ) නිල රෙජිස්ටරය සඳහා වගකිව යුතු නිලධරයා වශයෙන් සිටිය දී යම් තැනැත්තකුගේ නිදහස අහිමිවීම වාර්තාගත කිරීම ඕනෑකමින් පැහැර හරින හෝ සාවදා බව ඔහු විසින් දැන සිටින යම් තොරතුරක් වාර්තාගත කරන;
 - (අ) යම් තැනැත්තකුගේ නිදහස අහිමිවීම පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් වූ නීතිමය නියමයන් සපුරා තිබිය දී එය නොතකා එම තොරතුරු ලබා දීම පුතික්ෂේප කරන හෝ සාවදා තොරතුරු ලබාදෙන,

විමර්ශනවලට මැදිහත් වීම සහ බලපෑම් කිරීම සහ තොරතුරු වාර්තාගත කිරීම පැහැර හැරීම හෝ තොරතුරු ලබාදීම පුතික්ෂේප කිරීම.

යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වූ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ වරදකට වරදකරු වන යම් තැතැත්තෙක්, මහාධිකරණය ඉදිරිපිට අධිචෝදතා මත පවත්වනු ලබන නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී එම තැනැත්තාට අවුරුදු හතකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් සහ රුපියල් ලක්ෂ පහකට වැඩි නොවන දඩයක් මගින් දඬුවම් කරනු ලැබිය යුතු ය.

යම් තැනැත්තකු බලහත්කාරයෙන් ඉඩකඩක් ඇතිවිට ඔහු උදර්පණය නොකළ යුතු බව.

- 18. (1) යම් තැනැත්තකු බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීමේ අතුරුදහන් කිරීමේ අවධානමක් ඇති බවට විශ්වාස කිරීමට සැලකිය යුතු හේතු ඇති විට කිසිම තැනැත්තකු වෙනත් රාජායකට පිටමං කිරීම, ආපසු යැවීම, භාරදීම හෝ උදර්පණය කිරීම නොකළ යුතු ය.
 - (2) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් හේතු තිබේ ද යන්න තීරණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා අදාළ අවස්ථාවල දී මානව හිමිකම් බරපතළ ලෙස, සාහසික ලෙස හෝ විශාල වශයෙන් උල්ලංඝනය කිරීම් හෝ ජාතෳන්තර මනුෂවාදී නීතිය බරපතළ ලෙස උල්ලංඝනය කිරීම් අදාළ රාජායේ පැවතීම ඇතුළු සියලු අදාළ සලකා බැලීම් සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.
 - (3) යම් තැනැත්තකු වෙනත් රාජායකට පිටුවහල් කළ යුත්තේ, එම තැනැත්තා ආපසු ලබා දිය යුත්තේ, භාරදිය යුත්තේ හෝ උදර්පණය කළ යුත්තේ යම් නිර්ණායක මත ද එම නිර්ණායක නියම කරමින් අමාතාවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

පෞද්ගලිකත්වය සහ දත්ත ආරක්ෂා කිරීම.

19. මේ පනත යටතේ සිදු කරනු ලබන වරදකට අදාළ සාපරාධී නඩු කටයුතු වල දී තොරතුරු භාවිත කිරීමට හෝ සහන ලබා ගැනීමේ අයිතිය කියාත්මක කිරීමට අගතිවිරහිතව, අතුරුදහන් වූ තැනැත්තකු සෙවීමේ රාමුව තුළ එකතු කරනු ලබන හෝ ජුෂණය කරනු ලබන වෛදා හා ජාන දත්ත ඇතුළු පෞද්ගලික තොරතුරු අතුරුදහන් වූ තැනැත්තා සෙවීම හැර වෙනත් කාර්යයක් සඳහා භාවිත කිරීම හෝ ලබාදීම හෝ නොකළ යුතු අතර, යම් තැතැත්තකුගේ මූලික අයිතිවාසිකම් සහ නිදහස හෝ සමාජ තත්ත්වය උල්ලංඝනය වන ආකාරයට හෝ උල්ලංඝනය වීමේ

බලපෑම ඇති කරවන ආකාරයට එම තොරතුරු එකතු කිරීම, පිරිසැකසුම් කිරීම, භාවිත කිරීම හෝ ගබඩා කිරීම නොකළ යුතු ය.

- 20. (1) යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් හෝ එය යටතේ විධිවිධාන සලසා ඇති යම් අධිකරණමය හෝ වෙනත් පුතිකර්මයකට අගති විරහිතව, මේ පනතේ 7 වන , 14 වන, 15 වන, 16 වන හෝ 19 වන වගන්තිවල විධිවිධාන බලාත්මක කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිමින් මහාධිකරණය අමතන පෙත්සමක් මගින් ඉල්ලීමක් කිරීමට සහ එම පෙත්සමේ අයැද ඇති පරිදි සහන හෝ පිළියම් ඉල්ලා සිටීමට නීතානුකූල අයිතිවාසිකමක් ඇති තැනැත්තකුට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.
- (2) මේ පනතේ 7 වන , 14 වන, 15 වන, 16 වන හෝ 19 වන වගන්තිවල විධිවිධාන බලාත්මක නොකිරීම පිළිබඳව දැන ගැනීමට ලැබුණු දින සිට මාස තුනක් ඇතුළත නීතානුකූල අයිතියක් ඇති යම් තැනැත්තකුට අවස්ථාවෝචිත පරිදි එම තැනැත්තා විසින් ම හෝ ඔහු වෙනුවෙන් වෙනත් තැනැත්තකු විසින් මේ පනතේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ මහාධිකරණයේ අධිකරණ බලයේ පිහිට පැතිය හැකි ය.
- (3) වෙනත් යම් නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ මහාධිකරණය වෙන ඉදිරිපත් කරන ලද පෙන්සමකට අදාළ නඩු කටයුතුවල කවර හෝ අවස්ථාවක දී මහාධිකරණය විසින් උච්ත යයි සලකනු ලබන අවස්ථාවක දී මහාධිකරණය විසින් එම කරුණ විභාග කර වාර්තාකිරීම සඳහා ශී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිනේ සභාව වෙත යොමු කළහැකි අතර, තත්කාර්ය සඳහා අධිකරණය විසින් නියම කරනු ලබන කාලසීමාවක් තුළ මහාධිකරණය වෙත එම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන ලෙස ශී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිනේ සභාවෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතු ය.
- (4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ මහාධිකරණය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද පෙත්සමින් අයැද ඇති සහන පුදානය කිරීමට හෝ නඩුවේ අවස්ථානුගත කරුණු අනුව සාධාරණ හා යුක්ති සහගත යයි අධිකරණය විසින් සලකනු ලබන වෙනත් සහන පුදානය කිරීමට හෝ එවැනි විධාන කිරීමට මහාධිකරණයට බලය තිබිය යුතු ය.
- (5) මේ වගන්තිය යටතේ ගොනු කරන ලද යම් පෙන්සමක දී මහාධිකරණය විසින් කරන ලද ආඥාවකින් අතෘප්තියට පත් යම් තැනැත්තකුට, එම ආඥාව පුකාශයට පත් කළ දින සිට සති හයක්

මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීම.

ඇතුළත එම ආඥාවට එරෙහිව ශේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ අයිතිවාසිකම තිබිය යුතු ය.

අමාතාවරයා විසින් මාර්ගෝපදේශ හෝ විධාන නිකුත් කිරීම. 21. මේ සම්මුතිය යටතේ ශී ලංකාවේ ජාත්‍යත්තර බැඳීම් සම්පූර්ණයෙන් බලාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පුමාණයට මේ සම්මුතියේ පුතිපත්ති හා විධිවිධාන එලදායී ලෙස කියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන මාර්ගෝපදේශ හෝ එවැනි සාමාන්‍ය හෝ විශේෂ විධිවිධාන අමාත්‍යවරයා විසින් කලින් කල නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

නියෝග.

- 22. (1) මේ පනතේ යම් විධිවිධානයකට අගති විරහිතව මේ පනතේ පුතිපත්ති හා විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා හෝ නියෝග සෑදීමට මේ පනත යටතේ නියමිත හෝ බලය පවරා ඇති කාරණා සම්බන්ධයෙන් අමාතාවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) අමාතාවරයා විසින් සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ පළ කරනු ලබන දිනයේ සිට හෝ නියෝගයේ සඳහන් පසු දිනයක සිට හෝ කියාත්මක විය යුතු ය.
- (3) අමාතාවරයා විසින් සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකිතාක් ඉක්මනින් පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ සෑම නියෝගයක් ම එම අනනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු නමුත් ඒ යටතේ කලින් කරන ලද කිසිවකට ඉන් අගතියක් සිදු නොවිය යුතු ය.

මේ පනතේ විධිවිධාන, වෙනත් ලිඛිත නීති අභිබවා බලපැවැත්විය යුතු බව. 23. වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, එය නොතකා මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතු අතර, ඒ අනුව මේ පනතේ විධිවිධාන සහ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන අතර යම් අනනුකුලතාවක් ඇති වුවහොත් එවිට මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතු ය.

24. මේ පනතේ සිංහල හා දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, එවිට සිංහල භාෂා පාඨය බල පැවැත්විය යුතු ය.

අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු

25. පද සම්බන්ධයෙන් අනාහර්ථයක් අවශා වන්නේ නම් මිස, අර්ථ නිරූපණය. මේ පනතෙහි -

- "එලදායී අධිකාරිය සහ පාලනය" යන්නෙන්, යටතේ සිටින්නන්ට අණ නිකුත් කිරීමේ බලය සහ එවැනි නියෝගවලට අනුගතවීම සහතික කිරීමේ හැකියාව අදහස් වේ;
- "නිදහස අහිමි කිරීම" යන්නෙන්, යම් තැනැත්තකු යම් විශේෂිත ස්ථානයක රඳවා තබා ගැනීම සම්බන්ධව එම තැනැත්තාගේ කැමැත්තෙන් තොරව එම තැනැත්තා එම විශේෂිත ස්ථානයේ රඳවා තබා ගැනීම අදහස් වේ;
- "ශී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව" යන්නෙන්, 1996 අංක 21 දරන ශීූ ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවනු ලැබූ ශීු ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව අදහස් වේ;
- "නීතිය කුියාත්මක කිරීමේ බලධරයන්" යන්නෙන්, පොලිස් නිලධරයකු හෝ යම් වරදක් සිදු කිරීම පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීමට යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් හෝ එය යටතේ බලය පවරා ඇති යම් තැනැත්තකු හෝ ආයතනයක් අදහස් වේ;
- "රහසේ රඳවා තබා ගැනීම" යන්නෙන් යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් හෝ එය යටතේ බලයලත් රඳවා තබා ගැනීමේ ස්ථානයක් නොවන ස්ථානයක තැනැත්තකු රඳවා තබා ගැනීම සහ එම තැතැත්තා සිටින ස්ථානය හෝ ඔහුගේ ඉරණම එම තැනැත්තාගේ ඥාතීන් හෝ වෙනත් තැනැත්තන් නොදන්නා අවස්ථානුගත කරුණු අදහස් වේ;
- "වින්දිතයා" යන්නෙන්, යම් අතුරුදහන් වූ තැනැත්තකු සහ බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීමේ සෘජු පුතිඵලයක් ලෙස හානියක් සිදු වී ඇති පුද්ගලයකු අදහස් වේ.

